

Era l'any 1609...

Situats al límit est de Santa Eulàlia de Ronçana, just a continuació de can Parellada, trobem uns camps de conreu propietat del mas de can Plantada, una espectacular masia que forma part del terme municipal de l'Ametlla del Vallès.

Can Plantada reuneix diversos punts d'especial interès:

En primer lloc la casa conserva en el seu interior infraestructures espectaculars, com per exemple la galeria subterrània que parteix dels cellers i s'enfonsa un seguit de metres fins arribar a un espai circular utilitzat antigament per a la conservació dels aliments i, fins i tot, per col·locar-hi els difunts en una època en la que no existien els tanatoris. Si ens aventurarem a recórrer la galeria tindrem la sensació d'estar caminant per l'interior d'una antiga mina subterrània. A més, a l'interior d'algunes parets de la casa pairal també s'observen magnífics frescos pintats segles enrere i sorprenentment ben conservats.

En segon lloc, al llarg de la seva història, els diferents propietaris del mas van anar realitzant una política de compra i lloguer de noves terres. D'aquesta manera, amb el pas del temps varen acumular una considerable extensió de propietats que s'escampaven per diversos indrets de la comarca com ara a l'Ametlla del Vallès, Santa Eulàlia de Ronçana, Bigues i Riells, Granollers, Samalús, etc. Aquesta concentració de propietats era una evident demostració de la influència que can Plantada havia arribat a adquirir.

En tercer lloc, durant els anys de la Guerra Civil la masia va ser incautada per l'ajunta-

ment de l'Ametlla del Vallès, convertint-se en un espai d'acollida per a refugiats de guerra. Eren bàsicament nens i dones que procedien de diferents punts del país i fugien dels estralls de la batalla. Els documents revelen que més de cinquanta persones s'hi estaven allotjades al setembre de l'any 1938.

En quart i darrer lloc, disposa d'un arxiu patrimonial en pergami i en paper que és un autèntic tresor documental. L'anàlisi del fons que va realitzar l'historiador Xavier Ciurans a l'any 2002, ens mostra que el conjunt està integrat per més de 150 pergamins i un total de 12 lligalls de documents en suport paper.

El document més antic conservat és un pergami de l'any 1192 i el més recent és de mitjans del segle XX. Això significa que disposem de vuit segles d'informació que ens permeten conèixer l'evolució patrimonial de la nissaga Plantada al llarg de tot aquest període de temps. Fonamentalment són capítols matrimonials, baptismes, testaments, plets i concòrdies, escriptures de compra-venda, escriptures d'arrendament, inventaris i àpoques.

D'entre tot aquest fons documental voldria destacar un document específic que data de l'any 1609 i que, pel seu contingut, guarda relació amb Santa Eulàlia de Ronçana. Es tracta del pergami identificat amb el número 58. El seu format és rectangular, 68 centímetres de llarg per 52 centímetres d'alt. Està escrit en llatí. En general està ben conservat i encara que en la seva part superior presenta algun estrip i alguna taca que en dificulta la lectura, podem dir que, globalment, el seu contingut pot llegir-se sense massa dificultats.

